

Er ref: M2022/01829

m.remissvar@regeringskansliet.se

Vår ref: R:2022-45
Johan Bruce

johan.bruce@skogsindustrierna.se

Yttrande över Näringslivets klimatomställning PM2022:10

Sammanfattning

Skogsindustrierna anser att kommande klimathandlingsplan måste fokusera på de viktigaste frågorna för att skapa förutsättningar för klimatomställningen. Dessa är försörjning av energi, råvaror och kompetens samt effektiva tillståndsprocesser. Utöver elektrifiering har skogen en nyckelroll i klimatomställningen. Skogsindustrins produkters bidrag till substitution av fossila råvaror måste beaktas när åtgärder för en kortsiktig ökning av kolsänkan utreds. Vi vill gärna ha en nära dialog med regeringen om hur klimathandlingsplanen utformas.

Skogsindustriernas yttrande

Markanvändning

Den svenska skogen står idag för ett betydande upptag av kol tack vare ett aktivt skogsbruk. Enligt Naturvårdsverkets senaste siffror från 2017 är det 48 miljoner ton per år. För att långsiktigt bibehålla eller till och med öka upptaget av kol i skogen krävs ett fortsatt aktivt skogsbruk.

Produkter från skogen bidrar till klimatet genom att de ersätter produkter baserade på fossila råvaror. Så mycket som 42 miljoner ton fossil koldioxid kan stanna i marken tack vare att vi använder trävaror, fiberbaserade produkter och förnybar energi från den svenska skogen i stället för motsvarande produkter av olja och kol.

En minskning av uttaget från skogen skulle innebära att mer fossil koldioxid skulle släppas ut i atmosfären om skogsbaserade produkter ersätts med fossila produkter, vilket det är rimligt att anta att de gör, åtminstone på kort sikt. Produkter och energi från skogen är därför minst lika centrala i klimatarbetet som stora och växande skogsbestånd som lagrar och tar upp koldioxid. Vid en bedömning av åtgärder för att öka kolinbindningen i skogen måste även hänsyn tas hur det påverkar substitution av fossila produkter

Utred omvända auktioner för ökad kolsänka (5)

Inom EU pågår ett arbete med att ta fram ett ramverk för att certifiera hållbara kolupptag. Vid utformningen av ett auktionsförfarande bör EU:s ramverk ligga till grund för utredningen. En certifiering måste säkerställa att redovisningen sker transparent och att kolupptaget inte dubbelräknas. Utredningen måste även beakta hur svårt det är att separera kolupptaget från olika åtgärder. Det relevanta måttet är det totala kolupptaget från den aktivt brukade skogen, såsom det rapporteras i LULUCF.

Effekten på tillgången av förnybara råvaror och utvecklingen av bioekonomin måste noggrant utvärderas. Auktionerna bör utformas så att de uppmuntrar till ett aktivt skogsbruk och tillväxt i skogen som är hållbart för både miljön, klimatet och ekonomin. Då finns incitament att både öka kolsänkan i skogen och att minska de fossila utsläppen genom att ersätta fossilt med förnybart.

Öka skyddet av produktiv skogsmark med höga naturvärden (7)

Skydd av produktiv skogsmark med höga naturvärden är i första hand en åtgärd just för att skydda höga naturvärden och inte en åtgärd för att förbättra klimatet. Den ökade kolinbindningen är kortvarig och bortser från att produkter från skogsbruket tränger undan användning av produkter baserat på fossila råvaror.

Det är dock positivt att frivillighet föreslås vara utgångspunkten för formellt skydd och att frivilliga avsättningar ska uppmuntras.

Elektrifiering

Elektrifiering av samhället är en nyckel till klimatomställningen för industrin och samhället i övrigt. För att nå det krävs tillgång till fossilfri el till en konkurrenskraftig kostnad. Det är så som utredningen identifierar främst hinder för ny produktion och ett stärkt elnät som måste tas bort.

Utred ett tvådelat ersättningssystem vid etablering av ny kraft (1)

Det finns en stor potential att bygga vindkraft på mark som ägs av skogsindustriernas medlemmar. Idag saknas incitament för kommuner att etablera vindkraft och annan elproduktion inom kommunen. Det är därför välkommet att incitamenten till kommunerna att husera elproduktion ses över.

Utred styrmedel som underlättar användningen av spillvärme (2)

Att utnyttja spillvärme från industriella processer är en av de mest effektiva energieffektiviseringsåtgärderna. Att undanröja hinder för detta är en bra prioritering.

EU:s klimatpolitik och utsläppshandel

EU är för närvarande i slutskedet av förhandlingarna om hur de målen till 2030 ska nås. Det är angeläget att vägen mellan 2030 och 2050, men delmål 2040 börjar diskuteras så snart som möjligt. Sverighe bör ta en aktiv roll i detta.

Nationella klimatmål (31)

Allteftersom EU:s klimatmål blir mer ambitiösa blir nationella mål allt mindre relevanta. Sverige bör fokusera på att forma EU:s klimatpolitik så att den blir så effektiv som möjligt och undvika nationella delmål genom specifika sektormål.

Skatter (rekommendation 32)

Sverige bör inte verka för höjd minimiskatt i energiskattedirektivet och begränsningar i undantagsmöjligheter. Rekommendationen verkar bygga på ett mycket begränsat underlag som inte beaktar konkurrenskraft och jämförbara spelregler på en global marknad.

För Skogsindustrierna

Johan Bruce
Ansvarig energi- och klimatfrågor